

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06
noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Gore Constantin Constantin,

*născut la 12 octombrie 1986, originar și domiciliat în
r-nul Criuleni, s. Corjova,*

Gore Ivan Constantin,

*născut la 22 septembrie 1981, originar și domiciliat în
r-nul Criuleni, s. Corjova,*

și

Gore Simeon Constantin,

*născut la 27 septembrie 1979, originar și domiciliat în
r-nul Criuleni, s. Corjova,*

**Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:**

1. de la 18 aprilie 2013 - până la 14 februarie 2014
(instanța de fond);
2. de la 12 martie 2014 - până la 08 octombrie 2014,
de la 08 mai 2015 - până la 06 noiembrie 2015
(instanța de apel);
3. de la 29 decembrie 2014 - până la 17 martie 2015,
de la 02 februarie 2016 - până la 14 iunie 2016
(instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2014, Gore Ivan,
Gore Constantin și Gore Simeon au fost achitați de sub învinuirea de comitere
a infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că în

acțiunile lor lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii.

Totodată, Gore Constantin, Gore Ivan și Gore Simeon au fost recunoscuți vinovați de comiterea contravenției prevăzute la art. 78 alin. (3) Cod contravențional, cu încetarea procesului, în temeiul art. 30 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

2. De către organul de urmărire penală Gore Constantin, Gore Simeon și Gore Ivan au fost învinuiți în aceea că, pe 15 februarie 2013, aproximativ la ora 19³⁰, împreună și după o înțelegere prealabilă, din motiv de răzbunare asupra lui Cucu Anton, au intrat în casa lui Ceban Valentin, din s. Corjova, r-nul Criuleni, unde, i-au aplicat lui Cucu A. mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți al corpului. Apoi, cu forța l-au răpit pe ultimul și l-au adus la domiciliul lui Gore S., unde i-au legat mâinile cu sîrmă și, au continuat să-l bată cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 79 D din 13 martie 2013, vătămări corporale ușoare.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpaților în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal la câte 5 ani închisoare, fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a indicat că instanța de fond nu a apreciat probele sub toate aspectele și nu a motivat din care motiv a respins declarațiile martorului Minciuna G., care a relatat că pe drum s-a întâlnit cu frații Gore I., Gore S. și Gore C. care erau împreună cu Cucu A. Ultimul avea haina ruptă, fără încălțăminte, iar inculpații îl loveau. Când a intrat în ograda lui Gore S. a văzut cum toți inculpații îi aplicau lovituri lui Cucu A. el a încercat să-i despartă, însă nu a reușit.

Astfel, instanța de judecată urma să aprecieze critic declarațiile inculpaților, a părții vătămate și a martorilor depuse în ședința de judecată, deoarece ele sunt în contradicție cu alte materiale ale cauzei penale, precum și cu declarațiile acestora date în cadrul urmăririi penale.

La fel, a menționat că potrivit art. 332 alin. (2), 391 alin. (2) CPP, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în

Codul contravențional, dar nu adoptă o sentință de achitare potrivit prevederilor art. 390 Cod procedură penală, așa cum a procedat instanța de fond.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Gore Constantin, Gore Ivan și Gore Simeon au fost condamnați în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal la 6 ani 8 luni închisoare, fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

5. Instanța de apel a constatat fapta incriminată lui Gore C., Gore I. și Gore S. prin rechizitoriu, și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin.(2) lit.e) Cod penal, și anume: - declarațiile părții vătămate, a martorilor Minciuna G., Ciobanu V., Untila E., precum și probele materiale raportul de expertiză medico-legală nr. 79D din 13.03.2013, procesele-verbale de confruntare din 12.03.2013 și 13.03.2013 între pătimit și martorii Ciobanu V.,Untila E.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar inculpații Gore S., Gore I., Gore S. și avocații acestora Schiopu A., Placinta G. și Grigoraș A., care au solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond, argumentând că fapta comisă de inculpați nu întrunește elementele infracțiunii imputate, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Ciobanu V., Minciuna G., Untila E. și a părții vătămate Cucu A.

Totodată, au indicat că în Judecătoria Criuleni se examinează cauza penală în privința părții vătămate Cucu A. în baza art. 312 alin. (2) lit.a) Cod penal, adică prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave. Victima a depus declarații false la urmărirea penală, iar inculpații au dat declarații veridice, care corespund adevărului, iar aceștia nu au avut scopul de a-l răpi pe Cucu A.

Acuzatorul de stat în cadrul examinării cauzei nu a înlăturat divergențele dintre depozițiile date de partea vătămată în cadrul urmăririi penale și cele depuse în instanța de fond.

Instanța de apel nu a apreciat declarațiile părții vătămate sub toate aspectele,

or aceasta a declarat că în cadrul urmăririi penale a dat depoziii false despre cele întâmplate, cu scopul de a se răzbuna de frații Gore, însă în instanța de judecată a spus corect.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 martie 2015 recursurile ordinare declarate au fost admise, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Procesul penal în privința lui Gore Constantin, Gore Ivan și Gore Simeon învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost încetat.

Totodată, Gore C., Gore I. și Gore S. au fost recunoscuți vinovați de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

9. Instanța de apel a constatat că fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit.e) Cod penal, dar constituie o contravenție prevăzută de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, deoarece nu a fost demonstrat că Gore C., Core I., și Gore S. au prejudiciat relațiile sociale cu privire la libertatea fizică a persoane, nefiind probată latura obiectivă a infracțiunii incriminate.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, cercetînd și verificînd probele a conchis că instanța de fond a constatat corect faptul că acuzatorul de stat nu a adus probe pertinente, concludente și veridice care ar demonstra vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit.e) Cod penal și corect a dedus că în acțiunile lui Gore C., Gore I. și Gore S. se conțin elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, însă eronat a dispus achitarea inculpaților.

Astfel, instanța de apel a constatat că Gore S., Gore I. și Gore C. la 15

februarie 2013, aproximativ la ora 19³⁰, aflându-se împreună cu partea vătămată Cucu A. la domiciliul inculpaților în s. Corjova, r-nul Criuleni, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i lui Cucu A. leziuni corporale ușoare.

Prin urmare, s-a demonstrat că victima și inculpații au servit împreună vin, după care între ei s-a iscat o ceartă și a avut loc o bătaie, inculpații aplicându-i multiple lovituri părții vătămate, în urma căreia ultimului i-au fost cauzate vătămări ușoare a integrității corporale care duc la dereglarea de scurtă durată a sănătății.

Totodată, instanța luând în considerație că potrivit art. 30 alin. (2) Cod contravențional, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni, iar fapta comisă de Gore S., Gore C., Gore I. a avut loc la 15 februarie 2013, adică peste termenul legal de 3 luni, instanța de apel a conchis că procesul contravențional în privința inculpaților urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenul de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

10. Nefiind de acord cu decizia contestată, procurorul a declarat recurs ordinar făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat netemeinicia concluziei instanței de apel privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților, deoarece prin cumulul de probe administrat la dosar s-a dovedit vina acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit.e) Cod penal, precum și aprecierea eronată a probelor administrate la dosar, considerând ca neveridice declarațiile victimei depuse în cadrul instanței de fond, aceasta urmărind scopul de a le ușura situația lui Gore C., Gore I. și Gore S.

11. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat

asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În conformitate cu art.414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel este obligată în conformitate cu prevederile alin. (2) și (5) al aceluiași articol *să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal*, precum și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reținînd aceste ultime prevederi, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu a dat răspuns la toate motivele invocate de procuror în apel, precum și nu a verificat toate probele examinate de prima instanță, acestea nefiind redată în conținutul deciziei recurate și analizate în coroborare cu alte probe.

Astfel, în apelul declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărîrii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate ignorînd probele prezentate în sprijinul învinuirii în special declarațiile martorului Minciuna Gh.

Cu referire la decizia contestată, Colegiul constată că instanța de apel a redat în decizia adoptată conținutul: *„declarațiilor inculpatului Gore S., părții vătămate, martorului Ciobanu V. (date în cadrul cercetării judecătorești), precum și proceselor-verbale de confruntare dintre pătimit și martorii Ciobanu V., Untila V. și raportului de expertiză medico-legală nr. 79D din 13.03.2013.”* fără a menționa care fapte concrete confirmă acestea, nefiind apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale.

În acest context, Colegiul, menționînd prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strînse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează

la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Astfel, instanța de recurs menționează că *aprecierea probelor* este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinenta, concludenta și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează aceasta. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Raportînd prevederile legale și doctrinale menționate la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, expusă în decizia adoptată de aceasta, instanța de recurs evidențiază concluzia acestei instanțe: *"(...) verificînd temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, probelor verificate și cercetate suplimentar în instanța de apel, probelor materiale din dosar, consideră, că instanța de fond a constatat în mod justificat faptul că procurorul nu a adus probe pertinente, concludente și veridice care ar demonstra vinovăția inculpaților Gore Semion, Gore Ivan, Gore Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal și a constatat corect că în acțiunile inculpaților se conțin elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 78 alin. (3) Cod contravențional, însă în mod eronat a dispus achitarea inculpaților."*

Necătînd la faptul că instanța de apel a menționat în decizie că probele au fost apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit constată că aceasta a grupat probele prezentate de acuzatorul de stat și a argumentat la general că ele nu confirmă vinovăția inculpaților fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, expunînd temeiul respectiv.

Tot aici instanța de recurs reține că Curtea de apel *a omis să se pronunțe*

în decizia adoptată asupra declarațiilor martorului Minciuna G., acestea nu numai că nu au fost analizate în coroborare cu alte probe, dar în general au fost ignorate, nefiind redat conținutul acestora în textul deciziei, pe când acuzatorul de stat în apelul declarat a invocat că instanța de fond a dat o apreciere eronată anume declarațiilor acestui martor nefiind argumentată concluzia de respingere a acestora.

În acest context Colegiul reține că martorul Minciuna G. în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată a instanței de fond a relatat următoarele: „(...) cu ei mergea și Cucu Anton la care am observat că **este ruptă haina din umăr și mergea desculț. Am văzut că Cucu A. mergea singur, însă periodic era lovit de cineva din frații Gore,** (f.d.30, verso, vol. I)”, astfel, declarațiile acestuia întru totul coroborează cu depozițiile părții vătămate date la etapa urmăririi penale și anume referitor la starea și aspectul exterior al lui Cucu A., precum și la faptul că frații Gore periodic îi aplicau pătimitului câte o lovitură.

Tot aici instanța de recurs remarcă, că instanța de apel nu a dat nici o apreciere declarațiilor inculpaților Gore C., Gore S. și Gore I. date în calitate de bănuiți și învinuiți, care cu lux de amănunte au relatat în ce circumstanțe și cu ce scop l-au scos pe Cucu A. din gospodăria lui Cebanu V. și l-au dus acasă la Gore S., indicînd totodată, că în timp ce mergeau îi mai aplicau câte o lovitură după cap (f.d.52,63,75,85,90,95 vol. I).

Deci, Colegiul lărgit concluzionează, că instanța de apel selectiv a grupat probele pe caz, unele fiind doar redată în decizie (*procesele-verbale de confruntare dintre pătimit și martorii Ciobanu V., Untila V.*), fără a menționa care fapte concrete confirmă acestea, nefiind apreciate, admise sau respinse, cu argumentarea concluziei sale, iar celelalte **fiind integral ignorate**, neanalizate și neapreciate (declarațiile martorului Minciuna G. ale lui Gore S., Gore I. și Gore C., date în calitate de bănuiți și învinuiți).

Așa dar, Colegiul atestă că, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, și nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se pronunțe asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective cu argumentarea

concluziei în acest sens.

La capitolul încetării procesului penal pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de răpire, Colegiul consideră necesar de invocat doctrina penală, or latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.164 Cod penal constă în fapta prejudiciabili alcătuită din: 1) acțiunea principală; 2) acțiunea sau inacțiunea adiacentă.

De regulă, săvârșirea acțiunii principale presupune existența următoarelor trei etape successive: 1) capturarea victimei; 2) deplasarea victimei din habitatul ei permanent sau provizoriu (locul ce trai, de muncă, de odihnă, de tratament etc.); 3) reținerea victimei (cu privarea deplină de libertate împotriva voinței sale sau neluându-se în seamă voința ei).

În concluzie, Colegiul penal statuează că instanța de apel, ajungând la concluzia că acțiunile inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate și-a argumentat neclar și insuficient concluzia lăsând probele acuzatorului de stat fără o apreciere cuvenită, iar în partea motivată a deciziei nu a analizat elementele constitutive ale infracțiunii incriminate în coraport cu acțiunile lui Gore Constantin, Gore Simion și Gore Ivan, precum și cu probele care se conțin în actele cauzei, or acuzatorul de stat în apelul declarat (f.d.153, vol. II) a invocat probe concrete, care în viziunea sa cu certitudine demonstrează vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate, invocând că instanța de fond nu le-a apreciat la justa valoare.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei, invocate în cererea de apel, a tras o concluzie pripită privind încetarea procesului penal cu atragerea la răspundere contravențională.

În concluzie, Colegiul penal constată, că instanța de apel, nu a soluționat cauza în conformitate cu prevederile legale, adică instanța în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile

menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentîndu-și clar concluziile în decizia adoptată.

12. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Gore Constantin Constantin, Gore Ivan Constantin și Gore Simeon Constantin* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma